

dosti — obrađuje nekoliko teme, koje ne mogu ne zanimati svećenika. To su: Ideali i žrtve, Upoznaj sebe i uposlj volju, Molitva i razmatranje, Gospodin moj, Bog moj i sve moje, Fiat voluntas Tua! Apologija odricanja i svladavanja, zatim u drugom dielu: Život milosti, Sveta Misa — Božić, Crucifixus etiam pro nobis, Traktat o ljubavi, Pobožnost Majci Božjoj, O svećeničkoj radosti i veselju. U zaglavku su još dvije teme: Ispitivanje savjesti na koncu godine i Zadnji poticaj. »Duc in altum!«, kao vrlo široka denominacija stvari liepo obuhvaća sve ove konferencije, ali se vidi, da bi ih mogao obuhvatiti i još mnogo više i to je možda jedan nedostatak, što ih ne obuhvaća. Poželjna bi bila tu i tamo jednostavnija stilizacija i čistiji jezik. Malo je poteško i uz »veću napetost uma«, koju pisac na početku (str. 6.) preporuča, slijediti rečenice kao što su ove: »Ako li je dakle bogatstvo duševnog života u tome, što predmetom moga duševnog zbivanja ne mogu biti sve postojeće istine i bića, mogu li odatle izključiti vrhovna bića i primarne istine, a da se time ne odreknem najzvišenijih faza moga duševnog zbivanja?« (20, 21). Ili ovo: »To jest, najniži stupanj (...) znanja Božjega i sile Božje, ista negacija mudrosti ili jakosti u Bogu, sv. Pavao, bilo bi još nešto daleko više od najvećeg stupnja ljudske mudrosti i snage.« (66). Smetaju izrazi: »zafarbavanje«, »prevućeni krečom vjerovanja«, a i malo suviše namješteno izgleda reći: »Anđeoski kor po prvi put izvodi melodiju s libretom: »Gloria in excelsis...« Ali to su detalji, koji ne diraju u sve ono korisno i liepo, što se u knjizi nalazi. A toga ima toliko, da je pojedince nemoguće nabrojiti. Tkogod će možda reći, da su sve to više manje loci communes, stvari i suviše poznate i preveć stereotipnim načinom obrađene. Ipak, tko pomno knjigu čita, vidjet će da tu ima sasna finih, osobnih primjedaba piščevih, koje makar da se pozivaju na druge aukto-re, pokazuju vlastito reflektiranje o stvarima. Iztaći je na koncu, da se vrlo ugodno doimlje u završnom poglavlju (»Zadnji poticaji«) pluralni oblik, kojim se pisac stapa s čitateljima: »Svu brigu moramo ulagati u to, da budemo...« »Nemojmo« i t. d., te da bi čitava njiga davala vjerojatno puno topliji dojam, da nema didaktičnog tona, i da se od početka i kroz sve stranice osjeća, da nam onaj, koji govori, kaže: *σύνδουλός σου εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου.* (Ap. 19, 10).

Dr. Đ. G.

Joso Felicinović. Izgradimo našu Hrvatsku (I.) str. 274, Izgradimo socijalnu Hrvatsku (II), str. 227, in 80. Križarski Priručnici br. 4. i 5. Preko, ciena 35.— i 60.— Kuna.

Izvrstni konferencier don Joso Felicinović daje u ovim dvjema knjigama niz razprava, upravo gotovih predavanja o najvažnijim problemima sadašnjice. Prvi dio nosi podnaslov »Krist i radništvo« i govori o slijedećim temama: Rad prije Krista, Pogansko robstvo obnovljeno od SSSR, Isus Krist i rad, Crkva i radništvo u prvim vjekovima, u srednjem vijeku, u sadašnjosti. Za klasni mir, Za obnovu društvenog poredka, Korporativizam Pija XI. Zadnje socialne enciklike, Ketteler, Manning. — Drugi dio s podnaslovom »Kršćanstvo i društveni život«, iza članka »Križarstvo i obrana od komunizma«, razpravlja sukcesivno o odnošaju kršćanstva prema obitelji, ženi, djetetu, siromaštvu, bogatstvu, pravu vlasništva i civilnoj vlasti. Svi su ovi članci pisani živo, neobično fluidnim i laganim stilom, zanimljivo su dokumentirani, popraćeni prikladnim primjerima, doktrinarno oslonjeni na papinske enciklike i solidnu teološku nauku a uvijek s praktičnim ciljem pred očima: pružiti što dotjeraniju građu za predavanje križarskom radniku, đaku, duhovniku. Ima tu obilje misli i tema, koje će sretan predavač znati izkoristiti i prema potrebi proširiti, skratiti ili kombinirati jedne s drugima. Navedena je iza svakoga predavanja i literatura, većinom ona, koja je piscu bila na dohvat. U obilju iznešenih činjenica, brojki i t. d. podkrala se po koja pogriješka. Bit će tako sigurno pogriješka ona tvrdnja, da je prirast pućanstva u SSSR pao od 40% na 17%, jer i prirast (a ta brojka vodi računa i o pomoru) od 17% strahovito je velik. Ima i ponešto

tiskarskih pogrješka, no bez većeg značenja. Usled ratnih nezgoda knjiga II. nije mogla biti do kraja tiskana pa će izostala poglavlja, kako pisac obećava, sačinjavati treći dio ovoga djela. **D. G.**

Bogumil Remec S. I., De sanctitate et gratia doctrina Summae Theologicae Alexandri Halensis. Dissertatio ad lauream. Ljubljana 1940.

Iz nepreglednog mora nauke poznatog pod imenom Sume Aleksandra Haleškog — u zbilji čitave franjevačke škole onoga doba — izpituje pisac nauku o svetosti i milosti. Posao težak i nezahvalan, ne samo zbog glomaznosti Sume, nego još više zbog raznolikosti sentencija, koje su u njemu zastupane. Razumijemo pisca kad veli: »Ipsa (Summa) nobis videtur quasi silva quadem vastissima, ex qua ingresso nulla fere patet via, quia quam putas certam te invenisse viam, haec mox emergente altera sententia contraria vel saltem dissimili improbabitur.« (11). Uzprkos tim teškoćama, auctor je nastojao da se drži onih sentencija, koje u cjelini prevladavaju i daju bitnu notu čitavoj nauci. Disertacija bi imala poslužiti samo kao uvod u drugo mnogo važnije pitanje de sanctitate ontologica Christi apud scholasticos saeculi XIII. **D. G.**

Socijalni katolicizam (dokumenti Crkve). Pedeset godišnjica »Rerum novarum« i desetogodišnjica »Quadragesimo anno«. Priredio i uvodni članak napisao: Dr. Rudolf Hrašćanec. Naklada VKB. Zagreb 1942., str. 131, srednja osmina.

Ova knjižica sadržava prievod teksta dviju socialnih enciklika, Lava XIII. i Pija XI. Prievod je rađen prema »izvorniku te prema dosadašnjim hrvatskim prievodima«. Sama misao izdavanja ovih prijevoda svake je hvale vrijedna. Trebalo je tek bolje pripaziti na tekst Uvodnog članka. Kako se može s prve rečenice ovako diletantski pisati: »Najznačajnije obilježje ljudskog života jest borba između dobra i zla, između istine i laži. Takav je oblik ljudskog zbivanja u uskoj vezi s nasliednom sklonošću čovjeka na zlo.«? Malo niže (sl. odsjek): »Ova je težnja ljudske naravi također temelj stalnog poticaja u nastojanju, kako bi se pronašli uzroci društvenog meteža...« — Ovakvih jezičnih i misaonih nedostataka ima tu još. To su papinske enciklike. A njima se uvodi ili ne pišu ili pišu sasama drugim načinom. — Inače toplo preporučamo! **D. G.**

IZPRAVI

U prošlom dvobroju na str. 1. r. 14. i 15., članka »Nauka o spoznaji« stoji »Ili tko bi mislio da je zemlja okrugla«, a mora biti »Ili tko bi mislio, da zemlja nije okrugla«.

PREDPLATA ZA ČASOPISE HRVATSKE BOGOSLOVSKE AKADEMIJE.

Radi neobične skupe tiskarskih poslova i papira povicio je Odbor Hrvatske Bogoslovne Akademije predplatu svojih časopisa za godinu 1944. i to:

Za »Bogoslovsku Smotru« godišnje 300 Kuna,

Za »Croatia Sacra« godišnje 400 Kuna.

To se gg. predplatnicima i ovim putem stavlja do znanja sa zamolbom, da svojim prinosima omogućuje izlaženje jednoga i drugoga časopisa i u ova teška i skupa vremena...

ODBOR HRVATSKE BOGOSLOVSKE AKADEMIJE

Vlastnik: Hrvatska Bogoslovna Akademija, Zagreb, Kaptol 29. — Odgovorni urednik: Dr. Đuro Gračanin, Zagreb, Podolje 17. — Tisak Narodne tiskare; za tiskaru odgovara Rudolf Vedo, Zagreb, Kaptol 27.